

SLOVENE C

Štev. 105. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. (vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od 10.—12. ure dopoldne.
Kokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v ponedeljek, 9. maja 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati: za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrletno 650 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnishtvu prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrletno 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnina 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Inserati se računajo enostopna petivrstna (dolžina 72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat 9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrtva 26 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upravišškega telefona št. 188.

Gorenjska dolina je govorila.

Včerajšnji dan je zopet pokazal, kako narašča ljudsko gibanje v naši deželi. Vse, kar je poštenega, se združuje in zahteva pravice. Nasprotniki ob teh množicah tvorijo le pečico za tokom časa zaostalih in zato jako smešnih ljudij, brez moči, brez vpliva na ljudsko dušo. Mi stopamo naprej in vedno večje množice korakajo za katoliško narodno zastavo. Psovke, katere meče nasprotnik v svoji jezi okolu, zamore klici ti-sočev mož, ki odločno hočejo streti krivice in nasilja. Slika onemoglosti na strani nasprotnikov, slika življenja, napredka na naši strani. Tako je moralo priti ob poštenem programu katoliško narodne stranke in ob — nedosežni neumnosti naših nasprotnikov.

Velik shod na Savi pri Jesenicah.

Nad 3000 mož je bilo večeraj zbranih na Ferjanovem vrtu na Savi. Kmet in delavec iz gorenjske doline sta bratski stala drug poleg drugega. Na shod došla poslanca dr. Susteršiča in dr. Kreka je ljudstvo živabno pozdravljalo. Shodu, katerega je sklicalo »Slovensko katoliško politično društvo za radovljiški okraj«, je predsedoval gorjanski župan gosp. Žumer, ki je dal besedo dr. Susteršiču.

Katoliško narodna stranka se ne boji javnosti.

Dr. Susteršič je začetkom svojega govora povdarjal, da je katoliško-narodna stranka že lani sklenila, da tekom letošnje pomladi priredi na Jesenicah javen ljudski shod, in to radi tega, ker sta občinska odbora na Jesenicah in na Koroški Beli sklenila resolucije proti splošni volivni pravici. Tu sem na beli dan naj pridejo, če imajo pogum, tisti zagovarjat svoje resolucije, kakor to delamo mi, in ne sklepajo naj pri zaprtih durih boječ se ljudstva. (Klici: Tako je!)

Stavka.

Pa še en vzrok je, da smo tu: štrajk. Upajmo, da je stavka srečno končana. Če bi človek verjel, kar se piše v raznih separetskih listih, potem bi ta stavka še ne bila končana... Govornik svetuje delavstvu, obdržati mirno kri. Do konca meseca je tovarniško vodstvo obljubilo, da stvar uredi, do 15. junija se mora pokazati, ako bo vodstvo držalo dano besedo. Mirno kri obdržati in nič dati na tisti papir, ki se ga lahko na cente potiska, radi tega pa še hruška z drevesa ne pade in se v teku časa nič ne spremeni.

Govornik je mnenja, da je g. Luckmann uvidel, da mora ugoditi pravičnim zahtevam delavstva, pred svetom pa bi se rad kazal, kakor bi ne bil nič odnehal. Pustimo mu to veselje, pustimo mu, da svet, ki je tako neumen, da bere »Slov. Narod«, to verjame, pod pogojem, da delavstvo dobi, kar mu je obljubljeno. Tovarna bi v svojem lastnem interesu morala biti tako pametna, da bi držala, kar je g. Luckmann obljubil. Govornik priporoča delavstvu organizacijo, da se bo v vseh okoliščinah in vseh razmerah nastopalo skupno kakor en mož. Delavstvu se mora varovati tudi politična svoboda.

Gassnerjevo krščanstvo.

V trgovski in obrtni zbornici kranjski — nadaljuje dr. Susteršič — je utaknil svoj nos v štrajk tudi g. Gassner iz Tržiča. Kaj neki briga gospoda Gassnerja ta štrajk? Nobeden ga za to ni pooblastil, nobene pravice nima, vtikati svoj nos v ta štrajk, najmanje

pa govoriti, kakor je govoril. Gassner pravi, da se je radi informacij peljal na Savo. Kje se je informiral? (Delavstvo kliče: »Pri nas ne!«) Dolžnost Gassnerjeva bi bila, čuti oba zvona, ne pa poslušati samo Luckmannov »bingel-bongel«. (Smeji.)

Gospod Gassner je dejal, da je štrajk nastal po krščansko-socialnih hujškah iz Ljubljane. (Klici: »Nobenega iz Ljubljane pred štrajkom ni bilo tu!«) Za to ni treba nobenega hujškanja. Delavstvu se je premalo piščalo in preveč odtrgavalo, zato je nastal štrajk. Gospod Gassner je tudi dejal, da štrajk ni ne »krščanski« ne »katoliški«. O tem, kaj je krščansko in katoliško, ne bomo šli vprašat gospoda Gassnerja, za to imamo druge avtoritete, svoje duhovnike in škole in papeža. Gassner pa bimo moral vedeti, ako je dober katolik, da je vnebovpijoči greh, delavcu od zaslužene mezde kaj odtrgavati. (Gromovito odobranje.)

Če se kdo postavi proti vnebovpijočemu grehu, je to dobro delo. Sv. oče Leon XIII. je odločno stal na stališču, da gre delavcu za pošteno delo pošteno plačilo, in tudi Pij X. stoji na istem stališču. Gassnerju priporočam, da pride na Savo pogledat, kako je neki paznik ravnal s dekleti. Ali je to krščansko in katoliško obnašanje, ki kriči po državnem pravdniku!

Mi nismo sovražniki industrije. — Kaka stranka smo mi in kaj zahtevamo.

Dr. Susteršič nadaljuje: Sicer naj pa gospod Gassner nikar ne misli, da smo sovražniki industrije. Mi tudi nismo sovražniki kranjske industrijske družbe. V prijaznosti hočemo z njo živeti, a zahtevamo, da ona upravičeno zahtevam delavstva ustreže. Čimbolj kupčije dela tovarna, čimbolj cvete podjetje, čimveč dohodkov ima od pridnosti delavcev, tembolj je njena dolžnost, delavce bolje plačevati. »Slovenski Narod« pravi, da je njegova stranka stranka kapitalistov, jaz pa v imenu katoliško-narodne stranke izjavljam, da mi nismo stranka kapitalistov, ampak ponosni smo, da smo stranka tistih, ki morajo s trdim delom služiti svoj krah, stranka kmetov, rokodelcev in delavcev. (Burno pritrjevanje in velikansko navdušenje.) Ponosni smo na to, da smo zastopniki tistih, ki ustvarjajo bogastvo na svetu.

Nismo sovražniki industrije, ampak odločno zahtevamo, da industrija svoje delavce pošteno plača, da spoštuje v polnem obsegu svobodo vesti in političnega prepričanja svojega delavstva, in da nemško podjetje spoštuje narodni slovenski značaj naše dežele! (Viharno odobranje.) Sicer pa privoščimo industriji, kar ji po človeški in božji postavi gre.

Govornik omenja železni kartel teh tovarn. Naša država je odjemalka tega kartela, s katerim je ravnokar sklenila pogodbo za 250.000 ton žin, ki morajo biti gotove vsakega leta. Za 100.000 kil da država 178 K, tako da dobi kartel od države še letos 44 in pol milijona kron. Pruska država pa plačuje svojim tovarnam, ki veliko bolje plačujejo delavce, nego naše tovarne, železo po 131 K, in vendar imajo pruske tovarne še dobiček. Za en četrto milijona ton bo torej država dala našemu kartelu 11 milijonov 7500 kron čistega dobička več, kot ga dobe pruske tovarne. Lahko torej računamo, da bo dobiček 15 milijonov kron, kar bo seveda šlo iz žepov davkoplačevalcev. V teh

odnošajih so tovarne železa v položaju, ustređi upravičnim zahtevam delavstva!

»Slovenski Narod« proti delavstvu.

Da je g. Luckmann branil svoje stališče, pravi govornik, tega njemu ni zameriti, zameriti je pa »Slovenskemu Narodu«, da se je pokazal najbesnejšega delavskega sovražnika, ki je šel v tabor nasprotnikov, ne da bi se pri delavstvu poučil o razmerah in ki celo delavstvo psuje. Ob taki grdi pisavi ne morem drugače, nego da vprašam: Koliko je neki »Narod« dobil od družbe za tako izdajstvo, da tako nesramno piše proti ubogemu delavstvu!

Resna beseda g. Luckmannu.

Gosp. Luckmann bi na svojem ugledu mej delavstvom le pridobil, ako bi pripoznal, da so delavci stavili pravične zahteve. Tako ravna kavalir, to je možko, drugo je pa kaj drugega. Glavno je sedaj, da se do določenega časa ugoti zahtevam delavstva.

Za splošno in enako volivno pravico!

Govornik se je nato še enkrat ozrl na resolucijo oba zastopov na Jesenicah in Koroški Beli ter dokazoval pravičnost zahtev katoliško-narodnih poslancev, da ima večina ljudstva večino v deželni zbornici. Govornikovemu izvajanju je množica na glas pritrjevala, poskalo navdušeno in s tem obsodila resolucije svojih občinskih zastopov, ki so na ljubo g. Luckmannu sprejeli jih, ne da bi vedeli, da delajo s tem proti kmečkim in delavskim interesom — če so pa vedeli, tedaj pa zaslužijo še hujšo obsodbo. Govornik je povdarjal tudi na tem shodu, da deželnega zbora prej ne bo, predno se ne ugoti upravičeni ljudski zahtevi. (Splošno pritrjevanje.) Govornik je povdarjal, da ga v tem boju zamera pri liberalcih nič ne briga, ker če ga lumpje, kakršni so nekateri, pozdravljajo ali ne, ga nič ne briga.

Boj za pravice na celi črti.

Svoj govor je dr. Susteršič končal s poročilom, da so naši poslanci stopili tudi na Dunaju v obstrukcijo. Tudi ondi bijejo boj za pravice ljudstva, kakor na Kranjskem. Ondi stoji na strani bratov Čehov, z njimi vred se bojujejo, z njimi vred upajo, da pridemo do častne zmage. (Navdušeni »Živio«-klici.) Govornik je sklenil svoj govor z »Živio«-klici na cesarja.

Navdušenje ogromne množice se dolgo časa ni hotelo poleči. Ko je nastopil dr. Krek, ga je delavstvo navdušeno pozdravljalo. Njegov govor je napravil na vse velikansk, neizbrisen vtisek.

(Konec sledi.)

Nekaj pojasnila.

Dunaj, 7. maja.

Zadnje dni so razni dunajski listi pisali o razporu med češkimi strankami, o nesoglasju med Čehi in Jugoslovani ter o nasprotnih si strujah med Jugoslovani samimi. Danes so dunajski listi objavili dobesedno poročilo parlamentarnega koresp. urada, da so esobito dalmatinski poslanci nezadovoljni z obstrukcijo in hočejo izstopiti iz ožje zveze s češkimi poslanci, ako ti zadržijo trgovinske pogodbe in nekatere zgradbe železnic.

Kaj je na tem resnice? Zdi se mi potrebno, da pojasnim zadnje dogodke, kolikor se tičejo javnosti. Zakaj so češki poslanci začeli in nadaljevali obstrukcijo, to je obče znano. V dolgem boju pa se utrudil najboljše, najodločnejša četa. Zato so mladočeški poslanci iskali najprvo ožje zveze s češkimi agrarci in narodnimi socialci. Ti so začetkam tekočega leta poslali svoje zastopnike v skupni akcijski odbor čeških strank. Pred Veliko nočjo so združene češke stranke povabile tudi »Slovensko zvezo« in napredni jugo-

slovenski klub, da bi podpirala češko obstrukcijo. Z ozirom na to, da je bila češka delegacija edina, bivša staročeška kakor sedanja mladočeška, ki je vedno in povsod brez pomisleka zagovarjala in podpirala težnje in zahteve jugoslovanskih poslancev, odzvala se je »Slovenska zveza« takoj češkemu prijaznemu povabilu. Sklep je bil, da podpira obstrukcijo ali z drugimi besedami: boj združenih čeških ljudskih poslancev proti nemški hegemoniji in posredno tudi proti vladi, ki podpira in vzdržuje to nenaravno hegemonijo. Morda so bili v »Slovenski zvezi« trije ali štirje, ki so imeli pomisleke proti obstrukciji, toda istina je, da se vsi člani »Slov. zveze« brez izjeme držé sklepa in discipline, ker se nočejo in ne smejo izneveriti obljubi češkimi poslancem.

Prvi, ki so izstopili iz obstrukcijske koalicijske, so bili češki agrarci, kakor znano. A to so storili, kakor sem že poročal, le iz strankarskih vzrokov. Agrarci sodijo, da utegnejo sčasoma pobrati Mladočehom več mandatov, zato jim zveza z Mladočehi ni šla v račun. Iskali so prilike, da zopet dobé proste roke. To priliko so dobili povodom volitve delegacije, katero so Mladočehi izključili iz obstrukcije. Ali je bila ta taktika prava ali ne, o tem naj sodi javnost. Mnogo jih je, ki trdijo, da bi bilo mogoče preprečiti volitev delegacije, ako ne drugače, pa s silo. Za silo pa se mladočeški klub ni hotel odločiti. Istina je, da je krava iz hleva, in da bi bila vlada brez dvoma v največji zadregi, ko bi ne dobila delegacije.

Zadnji dogodki pa so jasno dokazali, da mirovna posredovanja poljskih poslancev nimajo uspeha, ker nemške stranke Čehom ne dovolijo niti najmanjše koncesije, Čehi pa brezpogojno nočejo ustaviti obstrukcije. Premirje bi le tedaj bilo mogoče, ko bi vlada posredovala. — Vlada pa tega ne stori, ker laglje brez parlamenta reši nujna državna vprašanja. — Tudi one nemške stranke, ki vedno prisegajo na ustavo, tolažijo svojo ustavno vest s tem, da jim vlada ne dela škode, ali bolje rečeno, da jim vlada vzdržuje njih politično moč in narodno posest.

Ker je torej v teh razmerah jasno, da češka obstrukcija ne doseže svojega prvotnega namena, da ne strmoglavlji vlado in tudi ne razkropi falange nemških strank, so posamezni člani »Slov. zveze« zasebno izražali misel, ali bi ne kazalo, da češki poslanci, če ni drugače, tudi brezpogojno ustavijo obstrukcijo ter tako omogočijo dnevni red zbornice, ali razpravo o proračunu ali o premembri poslavnika. To misel so sprožili tudi v skupni seji »Slov. zveze« minoli terek. — Naravno, da se je »Slovenska zveza« bavila s to mislijo ali željo, ker bi morda vendar bilo mogoče, da češki poslanci častno pridejo iz obstrukcije, zbornica pa preko mrtve točke.

Povdarjati pa moram, da so vsi govorniki brez izjeme v klubu naglašali solidarnost s češkimi poslanci za vsak slučaj. »Slovenska zveza« je v terek soglasno sklenila, da ostane zvesto na strani čeških poslancev, obenem pa je izrazila željo, naj klubovo vodstvo v dogovoru in sporazumu s češko parlamentarno komisijo išče novih potov in sredstev, ki bi omogočili pozitivno parlamentarno delo. V to svrhu naj bi se ustvarila ožja zveza med obema kluboma in izvolil skupen izvrševalni odbor. To so bile misli in želje, ki so jih izražali posamezni člani, in iz tega so nastale razne neutemeljene govorice, da hoče »Slovenska zveza« izstopiti iz obstrukcije. Mogoče ali skoraj gotovo je, da je ta ali oni poslanec te svoje »misli in želje« izražal tudi časniki-karjem, ki so vse zaupne pogovore krivo in zavito opisali v časniki-kah. Vodstvo »Slov. zveze« je v smislu

sklepa z dne 3. t. m. to željo sicer naznani parlamentarni komisiji češkega kluba, a ta je upoštevala razne razloge pro in contra sklenil, da nadaljuje obstrukcijo, obenem pa odobruje skupen eksekutivni odbor.

V seji „Slov. zveza“ dne 6. t. m. je načelnik dr. Susteršič poročal o obravnavah z voditelji češkega kluba in po daljši razpravi je »Slov. zveza« soglasno sklenila naslednjo izjavo:

„Klub »Slov. zveza« konstatuje, da so vsa v raznih dnevnikih razširjena poročila o dogodkih v klubu brez izjeme neistinita; »Slov. zveza« vstraja tudi v bodoče solidarno na strani zastopnikov češkega kluba na rodu.“

Obenem je klub določil štiri člane in tri namestnike za skupni eksekutivni odbor s češkim klubom. Ta odbor ima nalogo, da do bodočega zasedanja, ki se utegne pričeti šele v pozni jeseni, določi nadaljno taktiko združenih klubov.

To pojasnilo utegne zadoščati vsakemu, kdor je zasledoval zadnje dogodke v zbornici.

Rusko-japonska vojska.

Fenvančen — padel.

Kar smo pisali, to se je zgodilo. Poročilo iz Tokia pravi, da so se Japonci v petek polastili Fenvančena. Napadli so Ruse predno so se opomogli od svojega poraza ob Jalu, pri katerem so, kakor trdi danes dopoldne nam došlo poročilo japonskega poslanstva na Dunaju, skupno izgubili na 3000 moč. Ker je Fenvančen bil za Ruse zelo važna postojanka, vršil se je ljut boj. Rusi se morajo torej umikati dalje proti Mukdenu. Ker so se pojavile, kakor smo poročali v soboto, tudi na reki Liao pri Njučvanu japonske čete, ki so po japonskih poročilih že zasedle mnoge višine, bati se je, da se ne zgodi vse tako, kakor smo poročali v petek.

O bojih pri Fenvančenu so došla naslednja poročila:

Berolin, 7. maja. Iz Petrograda poročajo: General Sasulic je dobil od generala Kurokita strogo povelje, vzdržati pod vsakimi okoliščinami Fenvančen deset ur. Sasulic se je pokoril povelju in temu je pripisati strašno katastrofo, za katero pada odgovornost na Kurokita.

Pariz, 7. maja. V noči od torka na sredo je zapovedal general Kuroki, da se glavni del japonske, pri Jalu izkrcane armade poda proti Fenvančenu. Ondi so se vršili silno krvavi boji z okoli stoeče višine. Na obeh straneh je bilo veliko žrtev. Poročila iz Sūla javljajo, da so se Rusi v četrtek iz taborišča v Fenvančenu umaknili. Kuroki sam je tedaj stal le še nekaj kilometrov od Fenvančena.

London, 7. maja. Newyorški in angleški listi poročajo, da je Fenvančen padel po sebi bolj krvavi bitki, nego je bila bitka ob Jalu. Tudi v Petrogradu se širijo take vesti. Ondi celo pripovedujejo, da je bilo na obeh straneh nekaj tisoč mrtvih. V bližini Fenvančena je koncentrirana velika japonska armada.

Dunaj, 9. maja. (Kor. urad.) Japonsko poslanstvo javlja: General Kuroki poroča, da je potem, ko je japonska konjenica razkropila sovražnika, zasedel oddelek japonske infanterije v petek, 6. t. m. s., Fenvančen. Predno je odšel sovražnik, požgal je svoje vojne zaloge.

Port Artur na suhem okoljen.

Najnovejša poročila trdijo, da je Port Artur odrezan na suhem od ostalih ruskih čet.

Iz Petrograda kaže brzojavljajo v London: Brzojavna in železniška proga od Mukdena proti Port Arturu je pretrgana, le s pomočjo brezžičnega brzojavanja oddajajo Rusi svoja poročila.

Berolinska poročila pravijo, da situacija Rusov na poluotoku Kvantun povzroča vznemirljive vesti. Rusi se kaže pravočasno umaknili nazaj v razne male garnizije razdeljene vojaške oddelke, tako, da so Japonci mnogo teh oddelkov obkolili in odrezali od ostalih ruskih čet.

Ako je resnično poročilo generala Pfluga, da je 60 japonskih transportnih ladij izkrcavalo vojske na poluotoku Liaotung, tedaj se je izkrcalo ondaj najmanj 30000 do 40000 Japoncev, t. j. skoro vsa druga japonska armada. Nekateri celo sodijo, da se je izkrcalo 60.000 Japoncev. Izkrcavali so se ob kapu Germinal. Rusi niso napravili nobenega poizkusa preprečiti izkrcavanje. Ta druga japonska armada pod poveljstvom generala Oku nima samo namena prodrati proti Port Arturu, ampak tudi združena s Kurokijevimi armado prodirati v Mandžurijo. Brzojavno postajo v Pičevu so Japonci požgali. Pičevo in otoke so Japonci zvezali s kabljem.

Iz Tokia poročajo, da je oki vrat poluotoka Liaotung od Japoncev že zaseden tako, da

sta Port Artur in Dalnji že popolnoma izolirana. Kapitan Komoto je s transportnimi ladjami, ki so izkrcale vojskovo, že odplul.

Danes jutraj nam došla brzojavka z Dunaja poroča, da je oddelek japonske armade, ki se je izkrcal na Liaotunu, zasedel Pulautken, razdrli železniške in brzojavne zveze, tako da je Port Artur dejanski odrezan od ostalega ruskega vojskova.

Ako je to res, tedaj pravim poveljnikom trdnjave imenovani general Smirnov ne bo mogel priti v Port Artur. Provizorični poveljnik trdnjave, general Stössel, je izdal 6. t. m. sledeče dnevno povelje: Dne 30. aprila in 1. maja je prekršil sovražnik z veliko vojno silo reko Jalu. Naše čete so se umaknile na pozicije, katere so si že prej izbrale. Včeraj je izkrcal sovražnik znatno število vojske južno od Pietseva in v bližini zaliva Kiučau. Sedaj se prične za nas delo. Sovražnik bo gotovo pretrgal železniški promet ter skušal potisniti naše čete do Port Arturja, da oblega to trdnjavo, ki je ruska obrana na skrajnem Vstoku. Branite jo, dokler ne dosepe čete, ki nam prinese pomoč. Stejem si v svojo dolžnost vas opomniti, da se moramo pripraviti, da sprejmemo sovražnika na način, dostojen slavi ruske vojske. Naj se zgodi kar hoče, ne zgubite poguma. Pomislite, da je v vojni vse mogoče ter da bomo z božjo pomočjo izvršili nalogo, ki nam je poverjena.

Iz tega povelja sledi, da so se japonske čete izkrcale na dveh nasprotnih si točkah pri Pičevu in Kiučau, torej so se srečale v sredini poluotoka in razdrle železniško zvezo. Do 6. t. m. je bila brzojavna zveza še nepoškodovana, sicer bi ne moglo priti iz Port Arturja brzojavno poročilo o Stösselovem govoru. V tem trenutku, ko to pišemo, postavil je general Oku morda že žrela japonskih topov proti portarturski trdnjavi... Naprej bo skušal dobiti v roke vse od Rusov zasedene višine okoli Port Arturja. Za časa kitajsko-japonske vojske so Japonci premagali Port Artur tekem 24 ur, sedaj bo seve drugače, ker je trdnjava modernjša. Ako Japonci Port Arturja ne bodo dobili z naskoki, tedaj se bo pričelo dolgotrajno obleganje, kajti Port Artur je baje za dolgo časa preskrbljen. Ko je general Kuropatkin spomladi l. 1903. obiskal Port Artur, izrekel je besede, da je trdnjava tako močna, da lahko kljubuje vsem sunanjem naskokom. Skoro se bo pokazalo, ako so bile te ponosne besede resnične. Bog varuj Rusijo izdajalcev in korupej!

Sangajska poročila trdijo, da so Japonci zasedli Talienvan.

Zanimivo je, da so v japonskem vojnem ministertvu prikrivali, odkod odplujejo prevozne ladje in kje se vojskovo izkrcalo. Ko so inozemski časnikarji iskali pri japonskem generalnem štabu informacij o izkrcanju, smehljaj se je general ter rekel: »Naše čete so prišle iz oblakov. Več niti jaz ne vem!« — Takoj po izkrcanju čet so Japonci položili podmorski kabel od izkrcavališča do Elijot-skih otokov, da brzojavljajo bojne dogodke.

„Nov. Vremja« piše o izoliranju Port Arturja: Potrebno je, da od Port Arturja ločena Rusija sedaj spolni svojo dolžnost. Medtem, ko na dalnjih liaotičanskih skalah kopica ljudi v oblegani trdnjavi živi v razburjenosti in nsporih, mora tudi v Rusiji vladati intenzivno življenje in se mora vsak trenutek in vsak izbruh energije izkoristiti. Vsa Rusija mora imeti sedaj le to misel: V Port Arturu ne sme pasti ruska zastava. Le, če bomo vsi prepričani pravočasno nastopili za osvoboditve Port Arturja, se bode v ta namen moglo vse storiti.

Novo skušnjo prenesli bomo mirno in obljubimo: Port Artur naj bode prepričan, da bode Rusija storila svojo dolžnost.

Ali je vhod v Port Artur zaprt?

„Reuterjev urad“ javlja iz Tokia: Admiral Togo poroča, da je vhod v luko Port Artur izvzemši za čolne popolnoma zaprt. Japonci pri zadnjem napadu niso izgubili nobene ladje, pač pa mnogo ljudi.

Drugi vir pa zopet poroča, da pred Port Arturjem križa šest japonskih križaric, očitno radi tega, da opazujejo vhod v luko oziroma da preprečijo kak ruski poizkus udreti z ruskim brodom iz luke. Japonci torej niso popolnoma prepričani o tem, da je ruskemu brodomu pot iz Port Arturja popolnoma zaprta.

Povodom caričinega godu je bila 7. t. m. v Port Arturu parada čet. General Stössel je nagovoril vojsake ter pokazal na novo dobo, ki je nastopila v vojni, namreč na nevarnost, ki preti Port Arturu od kopne strani. General je izrazil svoje trdne prepričanje, da bodo branitelji Kvantunga vstrajali. Vojsaki in pomorščaki so odgovorili s hura-klici.

O tem, ali je Port Artur zaprt, smo dobili naslednja nasprotujoča poročila:

Tokio, 8. maja. Poročilo admirala Togo o zatvorjenju vhoda v portartursko pristanišče se glasi: Naše brodoge je 3. t. m. zaprl vhod v portartursko pristanišče. Bojni ladji „Akasi“ in „Čokaj“, dalje še drugo, tretje, četrto in peto brodoge torpednih lovcov, kakor tudi deveto, deseto in štirinajsto brodoge torpedovk je odplulo 2. maja s parniki. Nastala močna sapa je nekoliko ovirala operacijo, tako da je poveljnik zapovedal, naj se vrnejo, toda povelje ni dohitelo ladij. Tako je plulo osem parnikov v pristanišče, ne da bi se dali zavirati od streljanja utrdb ali se brigali za mine. Pet parnikov je priplulo do vhoda. Posebno se je posrečilo „Mikavamaru“ in „Totomimaru“ prodrati ruske varnostne zapore ter pluti proti notranjščini. Vhod v pristanišče je sedaj takorekoč zaprt vsaj za križarice in bojne ladje. Trije parniki so se potopili, predno so pripluli do vhoda. Naše brodoge je ostalo notri do jutra ter rešilo polovico moštva nepopljenih ladij. Torpedovko „67“ je zadel neki sovražni strel v parno cev, da je postala za boj nesposobna. Odpeljala jo je torpedovka „17“ s pomočjo vrvi iz pozorišča. Na torpedovki „Aotaka“ je bil pokvarjen neki stroj. Od moštva sta bila dva ubita, trije pa ranjeni. Drugih poškodb ni imelo brodoge.

Petrograd, 8. maja. Ruska brzojavna agentura poroča: Uradno se nam poroča iz Dašičao, da je vest, da je vhod v portartursko pristanišče zaprt, popolnoma neosnovana.

Petrograd, 7. maja. Sotrudnik nekega ruskega lista v Moskvi, Nemirovič Dančenko, poroča iz Port Arturja: Tukaj se sodi, da so Rusi uničili pri zadnjem napadu z branderji tri, in dve, torpedovke. Branderjev je bilo deset, vsak brander je imel 8000 ton kamena. Vjeti Japonci pripovedujejo, da je mnogo novih branderjev pripravljenih. Od japonskega moštva na branderjih se nihče rešil. Japonske granate so padale v mesto; ena se je razpočila pred hišo poveljnika Belija. Japonsko brodoge se še vedno vidi in tudi torpedovke so v bližini Port Arturja. V Port Arturu se pripravljajo za nove boje; zadnja noč je bila mirna. Gotovo je, da so japonske granate napolnjene z liditom. Iz potapljenih branderjev so Rusi vzeli topove. Vjeti Japonci obžalujejo, da niso našli smrti v morju. Med njimi je mnogo mladih kadetov.

Car in neugodna poročila o vojski.

Petrograd, 7. maja. Kakor se čuje iz dvornih krogov, je bil car po zadnjih poročilih iz bojišča izredno iznenaden. Nedavno še mu je general Kuropatkin poslal pomirjevalne vesti ter zagotavljal, da bodo na suhem utrjene ruske pozicije napravljale Japoncem nepremagljive težave.

Zato je bil pa car zelo razočaran, ko je izvedel resnico o ruskih porazih. Car je takoj zapovedal svojemu namestniku Aleksejevu, da se naj poda v rusko glavno poveljništvo, kjer naj izvrši strogo in natančno preiskavo vzrokov pomanjkljivega vodstva in naj mu o tem poroča takoj. Kakor je znano, je carjev namestnik dobil isti nalog tudi po katastrofi pri Port Arturu in se je njegovo poročilo uradno razglasilo.

Mukden, 7. maja. Aleksejev je došel včeraj sem.

Port Artur pripravljen na obleganje.

Petrograd, 7. maja. Tu je veliko razburjenje. Pričakuje se vsak čas, da Japonci od severa pritiso na Port Artur in ga hkrati začno bombardirati z morja. Mesto bo torej v dvojnem ognju. Po najnovejših poročilih je sedaj v Port Arturu cela sedma vzhodno-sibirska strelska divizija pod poveljstvom generalov Stössel, Smirnov in Savastjanov, trdnjavski pehotni polk s tremi prapori, dalje 1. in 2. prapor trdnjavskega topništva in dve stotnji tehniških čet, skupaj 18.000 moč in 400 topov kalibra 12 do 30 cm. in poleg teh še topovi, ki so jih vzeli v trdnjavo s poškodovanih ladij. Tukajšnji vojaški krogi sodijo, da pri tej posadki ni mogoče Port Arturja vzeti. Preskrbljen je z vsem za eno leto.

Petrograd, 7. maja. Iz Port Arturja se poroča, da so ruske izgube ob reki Jalu silno potrle rusko posadko.

Težave japonske vojske na maršu.

Specielni dopisnik „Daily Telegrapha“, ki se nahaja pri japonski armadi, je poslal svojemu listu brzojavko o maršu prednjih japonskih čet. Dopisnik pripoveduje, da se je to marširanje vršilo z groznimi težavami. Ceste so bile v zelo slabem stanju, in Japonci se imajo zahvaliti le svoji vstrajnosti in potrpežljivosti, da so prišli z vsem vojnim materijalom do reke Jalu. Mnogo cest je bilo treba šele popravljati; za gradnjo mnogoštevilnih mostov je manjkal les in je bilo treba zato posekati cele gozdove. Ve-

lika truma delavcev (kulov) je spravljalala zaloge naprej. Noč in dan so bile ceste polne delavcev, katerih je vsak nosil do 160 funtov teže. Vojaki so prevažali živila in municijo tudi na malih vozeh. Ob cestah so stale zapuščene in porušene vasi. Rusi so povsod razdrli brzojav, požgali brzojavne kole, a žice vzeli seboj. Japonci so napravili novo brzojavno zvezo, katere se pa dopisniki časnikov ne smejo posluževati.

Japonske zvižaje

Japonci delajo z uprav azijskimi sredstvi. Vseled tega je sedanja vojska nekaj posebnega, kajti evropski narodi so se vsikdar borili bolj odkrito in pošteno. Japonci so pa doslej vse svoje postopanje osnovali edinole na zvižajo in zahrbitve napade. Angleži, ki so jim prijazni, so ravno tako goljufani od njih, kakor drugi. Tako n. pr. je dopisnik „Daily News“ pisal, kako je v japonskem taboru poročal o bitki pri reki Jalu. Japonci so vzeli za brzojavko 100 funtov sterlingov, a so črtali iz nje vse, kar bi izdalo svetu njihove načrte. Nazadnje je v brzojavki ostal samo še popis krajev.

Zato se je nadejati vedno novih presečenj. Danes se še ne ve, ali imajo Japonci podvodne čolne ali ne. Zatrjuje se, da jih nimajo, a kdo vé? Svoje granate in šrapnele so napolnili s tvarinami, kakršne so pri civiliziranih državah prepovedane. Topovi po zistemu »Arisaka« so njihova tajnost, in mine nabijajo z nekim posebnim smodnikom, kakršnega Evropei še ne poznajo.

Megla na morju.

Dalje se ponavlja v tem času nov sovražnik na Japonskem morju — neprodna megla. A ta je na srečo tudi Japoncem nevarna. Vsako leto ob tem času ležejo tam na morje težke megle. Ladja v megli je kakor človek z zavezanimi očmi. Te megle so tudi zadržale kontreadmirala Kamimura, da ni mogel bombardirati Vladivostoka.

Ko je japonsko brodoge prvič plulo proti severu, je tudi rusko brodoge plulo proti Genzanu. Na morju sta se prav blizu srečali, pa se vsled megle nista videli.

A gotovo se znajo Japonci v megli bolje gibati, kakor Rusi, ker so jim kraji bolje znani. Maršak uspeh zadnjih dni je pripisovati gotovo tudi temu.

Admiral Skrydlov o položaju na morju.

Petrograd, 7. maja. Skrydlov se je izrazil, predno je odpotoval na daljni vzhod, da bi bila njegova naloga veliko lažja, če bi bilo rusko brodoge koncentrirano v Vladivostoku; ker pa je brodoge v Port Arturu, se mora računati s tem dejstvom. Delovanje brodoge za polaganje min je odvisno od stanja, v katerem se bode pri njegovem prihodu nahajalo, kakor tudi od sovražnikove taktike, ki je bil do sedaj zelo previden in je vedno bil s svojim brodomjem v veliki daljavi ter se ogibal boja. Napad z ravnami se posreči veliko lažje pri začetku vojske, kakor pozneje. O začetku vojske smo bili v defenzivi in v defenzivi moramo tudi ostati.

Nadaljne operacije Japoncev.

S tem, da je pridobil japonski vojskovodja Kuroki bregove reke Jalu, je pridobil tudi trdno oporo za nadaljne operacije v južni Mandžuriji. Zdaj se mora pokazati tudi armada generala Aku. Ako Njučvan še ni padel, je zdaj vsekako prišla vrsta nanj.

Če se spojita armadi obeh japonskih generalov, jima bo lahko prodirati proti Mukdenu, kamor imata le še 225 km. Za to pot bosta rabili osem do deset dni. To prodiranje bo pa jako težavno. Tla so hribovita, skalnata, brez cest. Tak kraj je pač pripraven za majhne praske v »guerillski« vojski, ne pa za operacije velikih armad.

Kurokijeva armada.

Japonska armada generala Kurokija, ki si je izsilila prehod čez reko Ja'u in se polastila Fenvančena, šteje skupno 60.000 moč (42.200 bajonetov, 2100 sabelj in 120 poljskih topov). Več kakor 65.000 moč pa gotovo še nima.

Ruska intendatura.

Zagotavlja se, da ruska intendatura dobro posluje. Res je, da ni bila pripravljena na vojsko, a zdaj deluje pravilno. Ruski vojak dobiva na dan 2 in pol funta kruha (ali 1 in tri četrt funta suhorja), en funt mesa, 1/2 funta posušene zelenjadi in toliko moke za juho. Soli, čaja in sladkorja dobiva toliko, kakor nemški vojak. Konj dobiva na dan 13 in eno četrtino funta ovasa ali jedmena in 15 funtov sena. Čez pojde tako dalje, bo armada redno in zadostno preskrbljena.

Rusko brodoge.

Ruske mornariške rezerve baltičkega brodoge in ruskega brodoge v Crnem morju so sklicane pod orožje. Baltičko brodoge odide baje na bojišče 14. junija.

Kako je izgubila križarica „Bojanin“?

Pariz, 5. maja. »Eclair«, ki je Rusom prijazen, prinaša sledeča senzacionalna poročila: Sale zljaj se je pojasnilo, zakaj in

kako je tako skrivaj in čudno izginila ruska križarica »Bojanina«. Dolgo časa nihče ni vedel, kje je »Bojanina«. Istega dne, ko je »Jenisej« zadel ob mino in se potopil, je zadel ob mino tudi »Bojanina« ter prišel pri tem ob vijak in krmilo. Poveljnik »Bojanina« se je bal, da bi križarica ne zadela še na drugo mino, je ladjo za pustil z vsem moštvo okoli 380 ljudi na dolnih in se rešil na suho. Medtem se je pa »Bojanina« držal še tri dni nad vodo, potem se je pa potopil. Ni bilo žive duše na njem. Moštvo je prišlo v Port Artur in proti kapitanu se je uvedla preiskava, ker je prerano zapustil ladjo. Preiskavo so pa ustavili in kaznovali kapitana le s tem, da so ga dali na nevarno mesto. Vkljub temu so pa »Bojanina« še vedno šteli v vrsti za boj sposobnih ladij. Ko je car izvedel za to, je bil silno hud na Aleksejeva.

Neutrlnost Kitajske.

Berolin, 7. maja. Tu računajo z možnostjo, da bo Kitajska prelomila svojo nevtalitetu. Bati se je resnih komplikacij. Iz Londona poročajo, da se na Kitajskem pripravljajo splošna vstaja, ako se Japoncem posređi izkrcati se v Niuhvanu.

Pariz, 7. maja. »Agence Havas« poroča iz Pekinga, da delujejo poslaniki inozemskih vlad pri kitajski vladi na to, da strogo varuje nevtalnost v sedanji rusko japonski vojni.

Ces. namestnik Aleksejev je zahteval, naj vsi kitajski uradniki zapuste Fangtün.

Nove japonske bojne ladje.

Berolin, 7. maja. Glasom poročil nacionalističnih listov zatrjujejo odločno v francoskih mornaričnih krogih, da sta bili naročeni v Angliji dve veliki japonski vojni ladji ter spuščeni v morje še pred pričetkom vojne. Kakovost teh ladij je znana. Vsaka ima po 17.000 ton in vsaka je oborožena s štirimi topovi 30 $\frac{1}{2}$ cm., dvanajstimi 15 cm. in štirimi 25 cm. — Jeklene plošče so zelo močne. Brzina je določena na 18 $\frac{1}{2}$ vozlov. Istodobno prihajajo iz Italije poročila, da gradijo v neki južno-italijanski ladjedelnici nove japonske vojne ladje.

Razna poročila.

Petrograd, 8. maja. Veliki knez Ciril se je vrnil sem.

Irkutsk, 8. maja. Ledolomec je pričel voziti čez Bajkalsko jezero.

Berolin, 7. maja. Japonska armada v Koreji je močna 240.000 mož, 160.000 mož pride še na Korejo.

Berolin, 7. maja. Ruski general Sasulič je brat znane bivše nihilistinke Vere Sasulič, ki je svoj čas streljala na generala Trepova. Vera Sasulič je sedaj socialdemokratinja, ki v zvezi s Pleksanom in Akselrodom izdaja soc. dem. list »Zarja«.

London, 7. maja. O izkrcavanju Japoncev se poroča, da so l. 1894. v kitajsko japonski vojski se Japonci tudi izkrcali v Pičevu.

Antun, 7. maja. Tu se zopet razširjene vesti, da je general Kastalinski padel zadet od sovražne kroglice. Tudi angleški poročevalci isto trdijo.

London, 8. maja. Neki vojaški sodrnik »Times« trdi, da bodo Japonci poslali svoje čete proti Daljnemu, ker se to mesto ne da dolgo braniti. Napravili bi to mesto za središče svojih nadaljnjih operacij, ker ni nobenega pripravnejšega pristanišča ob celem obrežju za odpošiljanje streliva in živil. Japonci so baje v to svrhu že izkrcali poštni parnik s potrebnimi blizu Talienvana. Večina vojaških kritikov misli, da bodo Japonci poskušali, za vsako ceno polastiti se Port Arturja. Nekateri pa trdijo, da se bodo že zadovoljili s tem, da mu odrežejo dovoz ter nato s svojo glavno močjo udarijo na Kuropatkina.

Petrograd, 7. maja. Ker je bilo zopet nekaj požarov v Kronstadtu, so vsi pristaniški uradi, katere so doslej imeli uradniki, izročeni vojakom.

Parlamentarne vesti.

Dunaj, 8. maja. Samovoljna razdelitev delegacijskih referatov od strani Nemcev vzbuja v slovanskih krogih veliko ogorčenje, posebno dejstvo, da Nemci hočejo tudi referat o okupacijskih deželah, katerega je doslej imel dr. Susteršič. »Narodni List« pravi, da se to skoro lahko smatra tako, kakor bi hoteli Čehi in Slovenci kaznovati za njihovo taktiko. »Ako je to res, pravi list«, »tedaj bodo Slovani to kazno že prenesli, a ne brez ugovora. Prosil so že načelnika poljskega kluba, sklicati skupno posveto vanje slovanskih delegatov, kateremu bodo povabljeni tudi laški in nemško-konservativni delegati«. Konferenca naj bi bila v tork. Nemci upajo, da Poljaki in konservativni Nemci ne bodo pristali na zahteve obstrukcionistov.

Dunaj, 8. maja. V »Pilsner Tagblatt« predlaga neki nemški liberalček v zavedi narodnega sporazumljenja mej Čehi in Nemci ustanovitev posebnega parlamenta, ki bi imel samo to nalogo, ker v sedanjem parlamentu se to ne bo doseglo. Za ta parlament naj se na podlagi sedanjega volivnega reda izvrše volitve za ta parlament. Tako izvoljeni poslanci naj bi izvolili odsek 12 Čehov in 12 Nemcev, ki naj bi se obvezno posvetovali in sklepali. Pasivno volivno pravico bi imeli samo možje s 45 letom, ker takrat baje ponehuje radikalizem, izključeni pa bi bili vsi dosedanji politiki časnika in sploh vsi, ki so se udeleževali političnega življenja. Imenitno!

Dunaj, 7. maja. Nemški izvrševalni odbor v drž. zboru se je izrekel za parlamentarno rešitev trg. pogodb in nagodbe. V tork. odobre nemške stranke skupno izjavo glede spravnihih pogajanj. Nemci nastopajo samozavestno, ker je Körber na njihovi strani proti Čehom. V sredo bo držav. zbor odgođen. Imel bo daljše počitnice najmanj pol leta. V septembru ali oktobru se snidejo deželni zbori. Nemci na Češkem stave na stališču: Ako ni drž. zbora, tudi »zasedanja češkega dež. zbora ne bo« ter bodo odstranili zasedanje češkega deželnega zbora.

Kaj pa zdaj?

Iz Zagreba, 24. aprila.

Financijska nagodba med Ogrsko in Hrvaško se tedaj ni mogla skleniti, dasi so Hrvati popustili do skrajne meje. Mažari ne dajo Hrvatem na leto več nego so določili že z zadnjim takozvanim posejilom v znesku od 3.300.000 K. Hrvati zahtevajo pa še enkrat toliko, ker sicer ne bi imeli pokritja za navadne svoje potrebe. Mažari zatrjujejo, da morejo Hrvati dobro izhajati z dosedanjim proračunom; če hočejo pa uradnikom plače povečati, naj uvedejo pa občinske naklade. Čudno pa ni, da Mažari tako govorijo, ker dobro poznajo hrvaške regnikolarce, s katerim imajo opraviti. Hrvaški regnikolarci so prevrtljivci prvega reda. Leta 1899. so v prvem poročilu svojem prav dobro in natančno opisali finančno stanje Hrvaške ter dokazali, da se Hrvatom gode velike krivice, katerih po nagodbi niso dolžni trpeti. To poročilo je celo hrvaška opozicija hvallila kot čisto pravilno vsaj v nekih točkah. Hrvaška regnikolarčna deputacija se zategadelj tudi ne bi smela pustiti v dogovore z mažarsko deputacijo, dokler Mažari ne bi bili priznali zakonite hrvaške zahteve, da se teritorij Hrvaške tudi v finančnem pogledu mora smatrati za posebni teritorij, in da se imajo voditi v sporazumu s hrvaško vlado računski glede vseh hrvaških dohodkov, kar je že vse po prvi nagodbi iz leta 1868. določeno. Toda hrvaški regnikolarci se tega glavnega načela niso držali, misleči, da bi se na tak način dogovori iznovič zategnili. Morda je pri tem poslu tudi sama hrvaška vlada vplivala na regnikolarce, da so odstopili od svoje prvotne nakane. Vlada potrebuje namreč denarja, da plača svoje navadne izdatke, a želela je, da poboljša vsaj deloma plače svojim avtonomnim uradnikom, ki so ji najbolj in najverneja podpora. Izračunalo se je zategadelj že v Zagrebu, koliko bi za zdaj potrebovala Hrvaška najpotrebnejšega dohodka. V dogovoru z regnikolarčno deputacijo je tedaj vlada zahtevala določeno svoto od Ogrske v nadi, da ji bode to Ogrska tudi dala, ker so se Hrvati zato odrekli onih v prvem svojem poročilu zakonitih svojih načel. Zatrjuje se, da se je zavzel za vladni predlog posebno bivši minister Tomašič ter dobil zase še šest glasov, tako da je bilo za vladni predlog sedem glasov, proti pa pet; med protivniki je bil tudi poročevalec dr. Egersdorfer. Čim so Mažari opazili, kaj se je v hrvaški regnikolarčni deputaciji zgodilo, da so odstopili od zakonitega pota, so se še prav modro nekaj časa dogovarjali, sporazumeli se glede pobiranja užitinskega davka po kvotnem ključu, potem pa odločno izjavili, da od tega davka Hrvaška ne more dobivati toliko dohodkov, kolikor Hrvati računajo. Mažari so zračunali cele štiri milijone manje za Hrvaško. A ravno na te štiri milijone je računala hrvaška vlada. Nič ni pomagalo posredovanje bana Pejačevića niti podbana Šumanovića. Hrvati so bili izigrani, ker so odstopili od postavnega načina dogovarjanja. Sam minister Tisza je odbil vsako posredovanje na korist Hrvatov. Hrvaški regnikolarci so se povrnili domov brez dovršenega opravila. Kaj pa zdaj? V zadnjem saborskem zasedanju se je slišala beseda iz ust vladinihi poslancev, da bodo tudi oni za finančno samostalnost, ako se zdaj ne sklene povoljna nagodba. In poslanec dr. Pliverič je s svojim predlogom na koncu zasedanja zahteval, da se to vprašanje v nagodbi podvrže posebni razpravi v saboru, ako se povoljno ne reši do konca junija. Moramo iskreno priznati, da ne pričakujemo od take razprave v sedanjem hrvaškem saboru čisto nič. Kjer sedi ogromna večina ljudi, ki so odobravalji vse nepostavnosti bana Khuena ter na njegovo zahtevo kršili

jasne ustanove nagodbe, od takih ljudi ne pričakuj odločnega dela, četudi se morda pri raznih priložnostih izjavljajo, da so pripravni braniti pravice svoje domovine. Najžalostneje pa je pri vsem tem to, da niso Hrvati nikdar složni, kadar je treba braniti celo po postavi jim zagotovljene pravice, kakor je bilo v ravno opisanem slučaju. Če kje, tukaj jih brani čisto jasna postava v 11., 29. in 59. § nagodbe, kjer se točno določuje Hrvaška kot posebni davkarski teritorij, določba kvote po davčni jakosti zemlje in o zbiranju vseh davčnih svot v deželno blagajno hrvaško, a ne v državno ogrsko. Po nagodbi bi se iz hrvaške blagajne plačevalo ogrski, kar ji gre, ne pa da Hrvatom dajejo Mažari, kolikor jih je volja. Kdor se odreče tako jasnih pravic, ki so mu zagotovljene po postavi, ni vreden, da se ž njim dostojno ravna. In taki so hrvaški mažaroni. Zdaj so hoteli dobiti malo večjo svoto za Hrvaško, da se pomirijo vsaj za nekaj časa nemirni duhovi, toda tudi to jim je spodletelo. Mažari že vedo, kako je treba take vrste ljudi nagraditi. Hrvaška bo morala zdaj životariti dalje s tem, kar so dali Mažari na račun užitinskega davka že za leto, namreč 3.300.000 K, da se morejo pokrivati navadni stroški. Za to leto je tudi podaljšana finančna pogodba, a tako se bode lahko podaljševala tudi za bodoča leta, kakor se je že do zdaj skozi šest let. Finančne nagodbe potemtakem ni treba po mnenju mažarskih merodajnih krogov, če ni baš taka, kakršno oni hočejo. A kaj poreče pa na to sčasoma hrvaški narod?

Tepež med slovenskimi in laškimi delavci v laški zbornici.

Rim, 7. maja. Na vprašanje poslanca Cerrija je odgovoril državni podtajnik zunanega ministrstva Fusinato, da je bil 23. marca na Opčinah pretep med laškimi delavci z Abruc in med slovenskimi delavci. O tem se vrši preiskava. Fusinato je zatrjeval, da je konzul vladna navodila izpolnil in storil vse, kar je bilo v njegovi moči, da varuje pravice laških delavcev in da se izpelje redno postopanje. Skrbelo se bode, da se enaki slučajji več ne prigode.

Stavka mornarjev na Francoskem.

Havre, 7. maja. Kapitani za dolge vožnje kakor tudi kapitani za vožnjo ob morskih obalah, skupaj 200, so se izjavili solidarni s kapitanom v Marzelju in so sklenili v pondeljek (9. t. m.) stopiti v stavko.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. maja.

Velikanski shod katol. narodne stranke na Savi pri Jesenicah. Na uvodnem mestu prinašamo poročilo o velikem večerajšnjem shodu v gorenjski dolini. Bil je to pravi tabor zavednih mož iz gorenjske doline. Katoliško-narodna stranka je pokazala, kako tudi ondi globoko poganjajo njene korenine mej ljudstvom. Poročilo smo morali danes prekiniti, ker želimo programatični, velepomembni govor dr. Kreka priobčiti v celoti. Za Krekom sta govorila Glavič, ki je pojasnjeval stališče delavstva in Gostinčar. Soglasno in z nepopisnim navdušenjem je bila sprejeta naslednja resolucija: »Javni društveni shod na Jesenicah izreka dr. Susteršiču in njegovim tovarišem v državnem in deželnem zboru popolno zaupanje na njih možatem nastopu za korist kmetov in delavcev ter jih poziva, naj pri svojem dosedanjem delovanju krepko vstrajajo in odločno delujejo za splošno in enako volivno pravico«. — Tako so govorile množice naroda, kaj bevkajo oni, ki ne spadajo k narodu, nas ne briga. Naj narašča to ljudsko gibanje povsod na korist domovine in v strah vseh njenih sovražnikov in izdajic!

»Sokol« (?) Tavčar bi silno rad, da bi slovenski »Sokol« še nadalje kazal svoje politično lice in se s tem odlikoval pred drugimi slovanskimi »Sokol«. Ko smo zadnjič dokazali, kako so bili oglasi ljubljanskega »Sokola« vedno strankarski in kako se iz raznih pojavov vidi politika, ki je zelo malo — slovanske, je »Narod« zarentočil, da mora nas vsak »Sokol« prezirati, ker je izšel v dunajskem »Vaterlandu« dopis proti »Sokolu«. Mi nimamo nobene zveze s »Vaterlandom« in če se je »Vaterland«

obregnil ob »Sokola«, nismo za to mi odgovorni. Dr. Tavčar je nekoč bombastično dejal: »Moje ime je program; če torej hođi »Sokol« pod njegovim imenom, naj se ne čudi, ako se širijo glede politike v »Sokolu« razna mnenja. Nam n. pr. potem kaj malo imponira — slovanska radikalnost slovenskega sokolstva. Če hočejo ljubljanski »Sokol« ostati na stališču, da bode »Sokol« enostranski, potem naj bodo tudi tako pošteni, da si namestu sokolskih peres obesijo podobne grabelj. Tako bodo došli slovanski »Sokol« vedeli, s kom imajo opraviti. Kadar bodo zavzeli drugačno, res sokolsko stališče, tedaj bomo tudi mi drugačni, napram očividnemu strankarstvu pa ne moremo biti prijazni.

Nevarno obolet. G. svetnik Fr. Jerčeb, vpokojeni zaspiški župnik, bivajoč na blejskem otoku, je pretečeno soboto nagloma zelo nevarno obolet, ter je bil takoj previden s sv. zakramenti. Duhovnim sobratom se priporoča v molitev.

Umrl je danes zjutraj ob 1. uri v Borovnici ž. g. Ivan Klemenc, duhovnik v začasnem pokoju. Pokojni je bil rojen dne 20. febr. 1878. v Rakitniku pri Slavini, posvečen v mašnika 14. jul. 1901. Jedno leto je služboval kot kapelan v Gorjah. Napadla ga je sredi marljivega delovanja neozdravljiva bolezen, jetika. Zadnjega pol leta je bival pri sorodnikih v Borovnici. Četudi več mesecev vedno v postelji prenašal je svojo bolezen junaško in potrpežljivo. Trpel je veliko, tožil nič. Sel je po svoje zaslužno plačilo. Pogreb bo v sredo, dne 11. maja dopoldne ob 9. uri v Borovnici.

— **Meso vedno dražje!** Iz Medvode se nam poroča: Kakor mesarji v Ljubljani, tako je tudi pri nas mesar s prvim majnikom svoje odjemalce presenetil z zopetnim podraženjem govejega mesa. Ze poprej z ozirom na kakovost predrago meso, je sedaj naenkrat poskočilo na neprimerno višino in sicer na 1 krono 44 vin. in 1 krono 28 v. pri klg. Pri tem se pa mora pomisliti, da pri nas se ne pobija težka pitana živina kakor po velikih mestih; pri nas se pobija večinoma lahka, takorekeč nižje vrste živina. Meso take živine je pa glede kakovosti polovico manj vredno, kakor pa od težke pitane živine. To dobro občutijo pri nas vsi sloji kakor tudi prihajajoči ptujci. Posebno občutno zadeto je pa pri tem podraženju mesa naše revno tovarniško delavstvo, katero si pri svojem skromnem zaslužku ne more privoščiti v veliko potrebo niti koščeka najslabšega mesa. Če gre tako dalje, bodo morali nastopiti občinski zastopi, da se ne bode naše ljudstvo tako neprimerno izžemalo. Tudi pri nas bi bilo pomisliti, ali bi ne kazalo upejlati občinsko mesnico, ali naj pa občinski zastop kakor drugače ukrene, da dobimo še enega mesarja v Medvode. Občina in obljudena okolica, koder ni več ur daleč nobenega mesarja, je jako pripravna za razpešavo mesa kakor tudi za nakupovanje lepe živine in koder so v bližini dve tovarni, bi še eno mesarsko podjetje v pametnih rokah u zorno uspevalo. To naj naš slavni občinski zastop razmislije ter naj hitro potrebuje ukrene. Našemu mesarju pa svetujemo v njegovo korist, naj bi bil nekoliko bolj uljuden nasproti svojim odjemalcem, kajti pomisli naj, da stranke njega rede, ne on stranke. Ako kaka ženica, ki svoje skromne soldke doma dobro prešteje in preračuna, kaj bo vse kupila, malo pogodrnja čez visoko ceno ali čez slabo meso, naj je ne odpravlja na tak neollikan način, kakor se je to sedaj že večkrat zgodilo, ko je v zavesti, da je sam in da si stranka ne more pomagati. Upamo, da se bode tudi v tem pogledu obrnilo kmalu na bolje!

— **Obesil se je v nekem gozdu pri Brucku na Štajerskem bivši pismonoša v Poličanah Lovrenc Čuden,** doma iz Srednje vasi, okraj radovljiški.

— **Umrl je dne 12. aprila t. l. na Dunaju širšim krogom znani absol. jurist, g. Franc Kuralt,** rojen v Žabnici pri Skofci Loki. Nižjo gimnazijo je študiral v Ljubljani, višjo na Reki in v Karlovcu na Hrvaškem, univerzo na Dunaju. Deloval je tudi na leposlovnem in časnikarskem polju. Njegova dela se nahajajo pod različnimi psevdonimi v »Novicah«, »Ljubljanskem Zvonu«, »Ljubljanskem Listu« in nekaterih političnih listih. Naj v miru počiva v tuji zemlji! — Umrl je po kratki boleznici g. M. Pezdich, c. kr. poštar v Ajdovščini.

— **Gasilno društvo v Kranju** praznuje dne 7. avgusta petindvajsetletnico svojega obstanka.

Birmovanje. Ker vizitacija pri Sv. Jakobu ob Savi za sedaj izostane, bo birmovanje na Črnučah v sredo, dne 18. maja in na Ježici v četrtek, 19. maja.

Odlikovanje. Sedanji sef dvorne tovarne za izdelovanje orgelj bratov Rieger v Krnovu, g. Oton Rieger, je bil enako svemu, sedaj v Bogu poživajočemu očetu odlikovan z naslovom c. in kr. dvorni izdelovatelj orgelj, s čimur je priznana enakovrednost in enakoobsežnost sedanjega podjetja.

Podsulo je v Clevelandu v Ameriki 46 let starega premogarja Antona Planinška iz Gorenjega Trebnjega. Po tegnili so ga mrtvega izpod skalovca.

Ponesrečena šolarica. Enajstletna Franciška Narobe iz Podmolnika št. 30 je na poti iz šole zlomila si nogo. Prepeljali so jo v dež. bolnico.

Poročil se je v Kamniku v nedeljo 8. t. m. gospod Josip Nikolaj Sadnikar, c. kr. okrajni višji živinozdravnik z gospico Stefanijo Novak, hčerko c. kr. nadpoštarja Martina Novak. Čestitamo!

Na korist pogorelcem v Hinjah Dne 5. maja 1904 ob 4. uri popoldne priredi »Slov. kat. l. izobraževalno društvo v Žužemberku loterijo na korist pogorelcem v Hinjah. Pred začetkom udarja društveni tamburaški zbor. Ker je čisti dohodek namenjen toliko potrebnim pogorelcem, se vsak dar hvalno sprejme.

Novo pevsko društvo se je ustanovilo v tržaški okolici. Pri Sv. Mariji Magdalenini spodnji so poleg že obstoječega pevskega društva »Slava« ustanovili še pevsko društvo »Slovenska lira«.

Junec se je izgubil. Izgubil se je dne 4. t. m. posestniku Andr. Obreza v Jezeru pri Cerkljici tri leta star junec. Padel se je na pašniku, ležečemu tik jezera. Skoraj gotovo je junca kdo ukradel.

Občni zbor železničarske prometne zveze se je vršil na Dunaju dne 11. aprila. Predno se je pričel občni zbor, so se po posredovanju kršč. soc. poslancev dr. Gessmanna, Axmanna in Oelza poravnale nekatere sporne točke, ki so jih povzročile osebne mržnje. Na shodu, ki se je vršil popolnoma mirno in dostojno, so bili zastopniki železničarjev iz vse Avstrije. Poporočili predsednika in nadzorovalnega odbora se je odobril računski zaključek. Po odobrenju računskega zaključka je bil predsednikom izvoljen Jurij Schwab, ki je povdarjal, da je v svoji 32letni službi pri železnici imel priiliko kot ključavničar, kurjač in strojevodja spoznati tudi zunanjo službo. Znanje so mu razmere železničarjev izven Avstrije. Povdarjal je, da je pred vsem potrebno, da so železničarji v svojem strokovnem društvu složni. Nikjer ni stoga tako potrebna, kakor je ravno potrebna pri železničarjih. Med člani prometne zveze ne sme biti razpora in proti vsakemu, ki kali slogo med železničarji, člani prometne zveze, se mora nastopiti kar najbolj odločno v skupno korist in zboljšanje materialnega stanja železničarjev. Razgovor se je vršil potem o slovenskem strokovnem glasilu prometne zveze. Gospod Milavec je zahteval, naj prometna zveza poskrbi, da društveno strokovne zadeve prinaša »öst. ung. Eisenbaher Zeitung« tudi slovensko ali naj za načelnitvo prometne zveze poskrbi, da bi kak slovenski list v Ljubljani prinašal članov prometne zveze zadevajoče vesti. Sklenilo se je, da o izdaji slovenskega in poljskega glasila sklepa društveno načelnitvo. O podpori za slučaj smrti se je sklenilo, da se bodi ta delila od slučaja do slučaja še nadalje. Vdovcem se zviša podpora ob smrti žene od 100 na 200 kron. Pravico do te podpore nimajo člani, ki so članarino nad 1 mesec na dolgu. Sklenilo se je nadalje, da se bodo občni zbori od sedaj naprej vršili na tri leta in so se v tem smislu spremenila pravila.

Umrla je dne 6. majnika t. l. v grajščini Lanšperž pri Mirni na Dolnjemskem gosp. Henrika pl. Csannady roj. Zajetsik v 84. letu svoje starosti.

Bohinjska Bistrica ostane naša! Iz Boh. Bistrice. Odkar so bile občinske volitve na Bohinj. Bistrici razveljavljene, ker je prejšnji tajnik prepošteno po svojem okusu priredil volivni imenik in je za svoj junaški čin dobil v Ljubljani primerno častno nagrado, se je neprenehoma zabavljalo, ruvalo in se delale ovadne na vse mogoče vetrove. Ker tako ni šlo, pričakovali so rešitve iz zapuščenosti 21. aprila t. l. ki so se vršile nove volitve. Tudi tukaj ni bilo uspeha. V odbor so v veliki večini izvoljevali zanesljivi in neomahljivi možje, dočim so prizili nasprotniki par svojih v prvi razred. A poskusiti so hoteli srečo pri volitvi župana. Pa šmir na vseh koncih! Čelo ženska agitacija ni pripomogla do zmage. Velika večina odbora je imela zaupanje v Franca Arha in oddala svoje glasove njemu. Prav isto bi se zgodilo, ako bi glasovali po listkih, s katerim predlogom so »neodvisni od-

birniki« propadli. Ves up je splaval po vodi. Burja pa, ki je pihala za hrbtom »neodvisnih odbornikov« se je spremenila v sapico. Odborniki so s svojim možganim nastopom pokazali, da je še vedno najti dosti neustrašene odločnosti. Liberalizem je dobil brco!

Nesrečna vežnja. Konj se je splašil dne 2. t. m. posestnici Mariji Hafner iz Vižmarji. Voz se je prevrnil in posestnica je dobila na glavi smrtonovarno rano, na desni nogi pa težko poškodbo.

Ubil je posestnikov sin Janez Fajfar v Lajšah 53 let starega zidarja Jurija Bernika iz Sevlj.

Iz Zagreba poročajo, da se je bolezen dr. Bresztyenskemu zopet shujšala, tako da je malo upanja, da bi ozdravel. — Umrl je v Zagrebu častnik Julij pl. Kugler. — Belovarsko-kriševski veliki župan Kukuljević je postal demisijski. Na njegovo mesto pride župan v pok. Geoa gijević.

Ljubljanske novice.

Stavka prevoznikov. Danes je okoli sto prevoznikov pričelo stavkati. Stavke se ne udeležuje samo kakih pet prevoznikov. Gospoda Tönnies in Peterca sta baje izjavila, da pripoznata zahteve prevoznikov za upravičene ker sama vesta, koliko živina in druge stvari stanejo. Včeraj so imeli prevozniki shod, na katerem so sklenili stavko.

Socialno demokratski železničarski shod v Siski pri Vodniku se je 2. majnika jako slabo obnesel. Železničarji so pričeli uvidevati, da gotovi ljudje pri socialni demokraciji ljubijo le njihove žepce. Prišlo je okoli 20 železničarjev. Poroča se nam, da je to na Kristana tako vplivalo, da je zgubil vso sapo. Pripahal jo je, ne da bi bil kaj govoril. Ob 9. uri zvečer že ni bilo Kristana nikjer.

Umrla je v Ljubljani gdč. Amalija Zemmelje v starosti 85 let.

Socialnodemokratski shod se je v soboto popolnoma ponesrečil. Udeležba je bila skrajno pihla, ker zidarji socialnodemokratsko voditelje poznajo še od lani. Nekateri soc. demokrati so pripravljali štrajk zidarjev, a kakor se sedaj vidi, ga ne bo. Več o tem še poročamo.

Mestno hranilnico ljubljansko bodo slovesno otvorili meseca novembra letos. V tem času se v novo poslopje preselijo namreč njeni uradi in prične v njem poslovanje.

Zrelostne skušnje na učiteljskišču. Pismene zrelostne skušnje se prično dne 16. t. m. in trajajo do 19. t. m. Ustmena matura se prične 4. julija. Na vadnici se pouk konča 14. julija.

Osobje Samassove tovarne bo imelo v nedeljo, 15. t. m., ob 7. uri zjutraj sv. mašo na Rožniku. Pri maši bo pel tovarniški pevski zbor, ki se je že opetovano odlikoval. Zbor vodi sedaj g. Benišek.

Umrla v Ljubljani. 4. maja: Fran Pirkovič, črkostavec sin, 14 mesecev, Streliške ulice 15, pljučnica tuberk — 5. maja: Amalija Predalič, delavčeva hči 5½, meseca, Trnovski pristan 36, črevesni katar.

»Rdeči križ«. V knjižnici c. kr. deželne vlade vršil se je dne 2. t. mes. občni zbor deželne in gospejnega pomočnega društva »Rdečega križa« za Kranjsko. Mesto obolelega društvenega predsednika, gospoda ces. svetnika Ivana Murnika, in prvega podpredsednika, gospoda dvornega svetnika Josipa Dralka, otvoril je občni zbor drugi podpredsednik, gospod Josip Luckmann, in pozdravil navzoče društvene člane in posebno gospe vojaške odposlance. Predsednik je naznanil, da je Njena c. in kr. visokost presvetla gospa nadvojvodinja Marija Kristina blagovolila milostno prevzeti pokroviteljstvo društva. Za to društvu izkazano najvišje odlikovanje izreklo je vodstvo Njeni c. in kr. visokosti globoko zahvalo. Dalje je bilo društvo počasteno s tem, da je Njega c. in kr. apostolsko veličanstvo po 40letnem delovanju odstopivši društveni predsednici gospej Florentini Rudesch podelilo zlat križec za zasluge. Predsednik pozdravi potem novo izvoljeno predsednico baronico Olgo Hein, dalje prvo in drugo podpredsednico, gospe Antonijo Kosler in B. ti pl. Lasehan Moorland. Pri zveznem zboru, kateri se je dne 10. maja 1903 na Dunaju vršil, zastopali so tukajšnje društvo gospej sekciji šef Ludovik Dimitz, Nj. ekscelencija grč. Ant Pace in gospa Luitgarda Zeschko. — Društvo je imelo preteklo leto 310 rednih in 5 častnih članov. Dohodkov je bilo, in sicer: člana rine 1323 K, prispevkov podružnic 772 28 K, darilo kranjske hranilnice 1200 K, obresti vrednostnih papirjev in hranilničnih vlog 4321 71 K; izdatkov je bilo: 1049 94 K upravnih stroškov, 1907 60 K za podpore invalidom in njihovih vdov, 600 K za pogorelce krajev Tabor v kranjskem okr., Predgrad v okraju Crnomelj in Vače v litijemskem okraju, in 313 60 K kot prispevek k centralnemu fondu. Koncem leta 1903 je znašalo premoženje: a) prosto porabna imovina 65.041 25 K b) vezana imovina 42.063 29 K c) imovina zaklada za podpore v mirnem času 961 49 K, skupaj tedaj 108.066 03 K — Z ustanovitvijo podružnice v St. Petru

je število podružnic naraslo na 15. — Podružničnih članov je bilo koncem leta 1903, in sicer rednih 823, podpornih 4 in častna 2. — Prejemki so znašali 2223 35 K, izdatki 874 K, končno stanje imovine je bilo 26.245 34 K. Ko se je račun za leto 1903. na znanje vzel, vršila se je volitev v odbor (gospejni odtok) in cenzorni kolegij. Izvoljeni so bili: Gospe Evgenija Bamberg, Marjana pl. Frank in Ernestina Račič, dalje gg. Fran Schantel in Adolf Klein.

Gasilstvo iz Ljubljane in okolice je imelo včeraj ob 7. uri zjutraj v cerkvi sv. Florijana običajno Florijanovo mašo. Pri sprevedu k maši in od maše je svirala »Društvena godba«, za petje pri maši pa je skrbelo pevsko društvo »Slavec«. Po maši je imelo gasilstvo sestanek pri »Hafnerju«, pri katerem je do opoldne marljivo in dovršeno svirala »Društvena godba«. Spreveda in sestanka se je udeležilo na stotine civilnega ljudstva. »Društvena godba« je prvič nastopila v uniformi in žela je pri sprevedu kakor tudi pri sestanku splošno pohvalo.

Poročili se bodo: Ferdinand Keržič, poslovodja z Ivanom Ložar; Ivan Tomc, asistent v tobačni tovarni, s Franciško Garbeis; Karol Jevšček, poslovodja, z Elizabeto Rabič; Franc Mašera, profesor na realki, z Ido Zarli, bivšo učiteljico.

Prve črešnje smo dobili danes na ljubljanski trg. Tri črešnje veljajo 2 v.

96letni stari morilec. Mestnega ubogega 96 let starega Pavliča, ki je umoril ubogega Ciglerja, so danes prepeljali z rešilnim vozom v hiralnico. Pred porotnike ne pride, ker se je dognalo, da mu je otemnel duh.

Iz Amerike se je vrnil bivši učitelj g. Bajec.

Promenadni koncerti. Piše se nam: Vojaška godba boše torej letos prirejala promenadne koncerte samo ob nedeljah. Promenadne koncerte ob delavnikih namerava opustiti. — Občinstvu, ki po trudoplnem delu zvečer potrebuje malo razvedrila, ne privošči niti te mrvice brezplačne zabave. Iz tega sledi: oklenite se »društvene godbe« in jo podpirajte! Potem naj še ob nedeljah ostaja vojaška godba doma, in na njeno mesto stopi narodna godba, ki bo razveselila poslušavce tudi s slovenskimi skladbami.

Kdo je sovražnik šole?

Iz Senčurja pri Kranju.

Imenovanja — neodvisnih kmetov — novim krajnim šolskim nadzornikom na ljudskih šolah v šenčurski župniji so pa že taka, da ne smejo ostati javnosti prikrita. — Najnaprednejši je gotovo učitelj gospod Ferjan in najzgodnejša njegova šola v Olsavku. Zakaj pred leti se je reklo, da mora olševska šola iz gotovih vzrokov nadzorovati šenčurski nadučitelj, a kar naenkrat je toliko vzgledno, da je postal njen krajni nadzornik neodvisen kmet in učitelj najboljši prijatelj. Radoveden sem, kako dolgo se bota šole sedaj morala prijatelja med seboj zvečer razgovarjati, in če se bo tudi tako poslušalo, kakor — pri občinskih sejah ...

Nadzornik šole v Voklu je postal slavnoznan župan Strupi iz Črčič. Strupi ni niti iz župnije šenčurske, niti iz šolskega okoliša šole v Voklu, sploh nima z Voklom ni kake zveze. Mož, ki ni bil sposoben za šolo na Primskovem, da nadzoruje g. Luznarja, naj je dober za šolo v Voklu. G. Luznar, ki baje predlaga take nadzornike, je dal s tem slabo spridevalo Strupiju. A to je tudi krepka zausnica za vse Senčurjane, ki so valed tega zelo ogorčeni. Torej v celi župniji šenčurski ni tako sposobnega moža kakor je Strupi? Pravijo, da je takih in boljših mož pri nas na stotine!

A najlepši nadzornik šole pride. To je novi krajni nadzornik za šenčursko šolo. Ta mož ima samo to lepo lastnost, da je — neodvisen kmet — liberalen gostilničar. Mož je pač visok, in je zelo rad imeniten, celo krajni šolski predsednik je silno želel postati — pa mu je izpodletelo; duševno je pa skrajno omejen in to že od nekdaj. Kot eden izmed zelo slabih učencev enkrat rednice v Senčurju je le z veliko težavo malobral, — kar veda povedati njegovi vrstniki. Sedaj je pa najučenejša glava v Senčurju! Ali ni to malo čudno? Ta novi nadzornik pa ni samo visok, učen, ampak tudi močan. Svojo moč je kazal nedavno, ko se je že kot nadzornik v gostilni — pretepal. — Sicer se je potem pobatal, da ni čutil posledic; a to ni izpremenilo njegove nravi. Lep nadzornik! In tak naj nadzoruje, da se v šoli didaktično pedagogično vzgaja, ki sam najbolj potrebuje nadzorstva! Kaka čast to zanj, za šolo, za nadučitelja in za — slavni okrajni šolski svet!

Vprašamo samo to: Kdo je sovražnik šole? Ali mi, ki proti nastavljanju takih nadzornikov šol slovesno protestiramo, ali okrajni šol. svet v Kranju. Ali se ne pravi to se iz šole norčevati? S tem izpodkopa vate ugled šole in učiteljev. Zakaj delate

tako? — Vemo zakaj. Sola vam je za — politiko.

Iz brzojavk.

Berolin, 7. maja. Novoimenovani poveljnik nemških čet v južno vzhod. Afriki generalmajor pl. Trotha se boče 20. t. m. odpeljal na bojišče.

Budimpešta. Govori se, da namestnik grof Albert Apponyi izstopi iz političnega življenja. Baje je že odpovedal svoje budimpeštansko stanovanje ter odšel na svoje posestvo »Eberhart« pri Požunu.

Rim. Nekateri listi goze, z ozirom na Nassijovo afero, da razkrijejo velika sleparstva tudi o drugih ministrih prejšnjega ministristva.

Lvov. Poljski listi poročajo iz Varšave: 3. t. m. na dan poljske konstitucije je bilo na ulici aretovanih 200 oseb. Nekega dijaka je ubil eden kozakov.

Belgrad. Kralj ne bo v samostanu Žiča, kakor se je govorilo, kronan, ampak le maziljen. Kronanju so nasprotovali ekstremni radikali. Voditelji teh trdijo, da so principijelni republikanci.

Barcelona. V soboto zvečer, ko so ravno gojenci jezuitskega kolegija zapustili poslopje, je eksplodirala v veži dinamična bomba, ki je poškodovala poslopje. Podrla se je streha. Razun vrtarja, ki je lahko ranjen, ni bil nihče poškodovan.

Pariz. Zdravje se Waldeck Rousseau boljša.

Rim. »Agencija italijana« poroča, da je sveti oče bolehen in da je njegov prejšnji zdravnik iz Benetk brzojavno pozvan v Rim.

London. Uradno se poroča, da je napadlo 5 t. m. 700 Tibetancev iz Šigatse pod vodstvom nekega Lhassa generala Gyantse. Napad je bil odbit. Tibetanci so zgubili 250 mrtvih in ranjenih. — Angleži so imeli dva mrtva.

Praga. Na kongres nemškega dijaštva, ki se bo vršil tu od 27. do 30. t. m. so povabljeni tudi laški dijaki, ki so udeležbo obljubili.

Zagreb. Hrvaško in laško dijaštvo na zagrebškem vseučilišču je pozvalo občine v Dalmaciji in Istri, naj peticijonirajo, da bodo skušnje na zagrebškem vseučilišču veljavne za vso državo.

Književnost in umetnost.

* **Ofertoriji** za največje in večje praznike cerkvenega leta. Zložil Ignacij Hladnik. Op. 48, I. zvezek. Cena 1 K. V Ljubljani 1904. Založil skladatelj. — Ofertoriji za velike praznike, pri katerih se proizvajajo latinske maše, so jako potrebni in tudi iskani. Gospod skladatelj nam tu podaje šest ofertorijev, in sicer za vnebohod, binkoštno nedeljo in ponedeljek, sv. Rešnjje Telo, sv. Peter in Pavel ter za veliki šmarin. Skladbe so zložene za mešan zbor in so prav melodiozne in tudi skrbno izdelano. G. K.

Cerkveni letopis.

Pij X in katoliški misijoni

Sveti oče je poslal breve vodstvu katoliških misijonov v Lijonu. V tem pismu na glaša velike uspehe katoliških misijonov v tehkih deželah in imenuje svetega Franciška Saleškega kot patrona tamošnje družbe in katoliških misijonov sploh ter povzdiguje njegov god v »duplex majus«.

Cerkveno petje.

Nova korajna izdaja izide v Rimu v papetvi tiskarni. Tu so že izvršili vse priprave za tisk gregorijanskega korala. Nabavili so novega osobja in tiskovnega materiala ter preskrbeli vse, da bo nova izdaja v vsakem oziru dovršena. Ako ne bo posebnih zadržkov, izidejo prvi izvodi že v treh ali štirih mesecih.

Izpred sodišča.

Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.

France Orešek iz Skočjans, 26 let star, tožen je radi hudodelstva goljufije. Pustil si je napraviti na svoje ime pooblastilo v imenu svojega brata, bivajočega v Ameriki. S tem pooblastilom je prodal lepo zavarčeno hosto Antonu Stamcarju in Jan. Mavserju. Goljufija pa je prišla kmalu na dan, tako da nista omenjena zemljišča mogla na svoje ime prepisati. Orešek je po begnil v Ameriko, tam si prislužil lep denar, vrnil se domov, povrnil škodo zgoraj omenjenima, potem se pa sam zglašil pri sodišču. Dobil je 1½ meseca ječe. — Jan. Plut iz Berče vasi pri Suhorju je proti Tereziji Suklje dne 1. februarja po krivem pričal. Prisegel je namreč, da je g. Suklje omenjeni dan dal na stopnjicah 30 kron, kate mu je posodil gospod Anton Suklje. Danes pa gospa Terezija Suklje s pričami Jure Ambrožiča, Niko Orliča in z izpovedjo

lastnega soproga dokaže, da je Janez Plut vedoma po krivem prisegel. Obsojen je bil na tri mesece. — Rudelj Janez in Jevšvar France, oba iz Mirne, sta napadla orožnika Janeza Jelencu. S tem sta storila hudodelstvo javnega nasilstva. Sia sta namreč fante v Mokronog na korajsko klicati. Bila sta sicer nekoliko vinjena, a ne toliko, da bi ne vedela, kaj delata. Orožnik ju je svaril, naj bosta mirna, a ko sta videla, da je ta brez orožja in le na izprehodu, sta ga zgrabila in Rudelj ga je z lato po roki udaril. Službe ni mogel opravljati 23 dni. Priče izpovedo, da nista bila pijana, kajti pozneje sta znala prav dobro teči in Rudelj se je vrgel celo čez dva metra visok plot; Jevšvar pa je znal posebno dobro teči. Tako izpovedo priče. Ker sta se oba dva hvalila, da se orožnikov tretj postaj ne bojita, obsojena sta, in sicer: Janez Rudelj na eno leto, Ignacij Jevšvar na sedem mesecev. — Campa Janez, Čulik Miha, Marolt Leopold, Strumbelj Jože, prvi iz Sodražice, drugi in tretji iz Bobnarice, zadnji iz Vinkovega vrha, so jo popihali v Ameriko, ne da bi zadostili vojaškimi delžnostim. Obsojeni so na sedem dni zapora.

Naredno gospodarstvo.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani. Bilanca z dnem 30. aprila 1904.

Aktiva:

Gotovina v blagajni K 20.570 92, posojila kron 3.863.241 53, naloženi preostanek K 1.397.812 62, vrednostne listine K 198.700. Nepremičnine: Zadržni dom K 184.265 50, prehodni zneski K 765 85, zastavne obresti K 80.777 38, inventar K 4058 22.

Passiva:

Deleži kron 24.670 —, skupna rezerva K 97.238 41, pokojninski zaklad K 9899 75, hranilne vloge K 5.941 580 39, naprej plačane obresti posojil K 14 427 46

Razne stvari.

Velikanska procesija je prišla dne 2. t. m. na Smarno goro. Več kot 1100 deklet iz Marijine družbe dekanije kamniške se je zbralo na Skaručini ob 7. uri zjutraj. Procesijo je vodilo 19 duhovnikov, na čelu jim g. dekan Iv. Lavrenčič. Dekleta tega skupnega romanja ne bodo nikdar pozabila. Na gori je bila slovesna sv. maša s pridigo in skupnim svetim obhajilom. Natančneje poročilo prinese »Bogoljub«.

Svetovno zvezo Tavtonov priporoča vseučiliški profesor v Kolumbij, Burges. Nemčija, Angleska in Amerika naj bi izvršile po Momenovih načelih to svetovno zvezo. Amerika naj zato, da se v ta namen uglašijo pota, odpravi sedanjemu času ne primerne colne postave.

Avtomobilni stoli za bolnike. Med novostmi, katere bodo videli obiskovalci svetovne razstave v St. Louis, bodo tudi avtomobilni stoli, ki bodo dobro služili onim, ki ne morejo hoditi. Ti stoli so napravljani tako, da lahko sedita dve osebi druga poleg druge. Vozil se bo torej z bolnikom lahko tudi kak čuvaj, ki mu bo stregel. Stoli se pregibljuje s hitrostjo 5 km v eni uri ter imajo zelo dobro zavoro, ki ustavi voz v vsakem trenutku, ter tako lahko prepreči vsako nezgodo. Tudi se lahko napravijo na tem stolu aparati, ki omogočijo bolniku gibanje nog in rok. Gonilna moč je elektrika.

Obsojen sodnik. Na 300 mark denarne kazni je bil obsojen sodnik Seman v Hamburgu. Vsled njegove nepaznosti je bil neki kaznjenc 14 dni dlje v zaporu, kakor se je glasila obsodba.

Skrivnost pevske umetnosti. Ale lina Patti, vedni slavica, je pred kratkim končala svoje pevske koncerte po Ameriki z izvrstnim uspehom. Na vprašanje, kako se ji je posrečilo, svoj glas tako izvrstno ohraniti do svojega 60. leta, je odgovorila v časopisu »Vindsor Magazine«: »Moj uspeh je odvisen od izobrazbe srednjih glasov. Mnogo pevcev zanemarija te v svojo največjo škodo. Ti mnogokrat lahko pojejo zelo visoko, toda navadne pesnice jim pa delajo velike težave. Kdor izgubi srednje glasove, izgubi vse. Zelo visoki ali zelo nizki glasovi so le dirka. Vedno se varujem napanjanja pri petju. Kdor hoče dolgo peti, se ne sme preveč napanjati. Kar se tiče vaje, se ne urim več ko 15 do 20 minut na dan in sicer pojem le glasovno škalo. Nkdar pa nisem pela, ako mi je bilo slabo. Radi tega sem imela često zelo veliko škodo. Nekega dne bi imela peti na pruskem dvoru. Vse je bilo že pripravljeno, ko sem naznanila, da ne morem peti, in kralj Viljem, poznejši cesar, mi tega ni nič zameril. Jem in pijem zelo zmerno. Splah nimam navade jesti ne posredno pred ali po predstavi, ampak pol ure pred zadetkom; kajti zelo mučilo je peti s praznim želodcem.

Filozofija na dvorišču vojašnice. Desetnik vpraša enoletnega prostovoljca pri vajah s puškami: »Enoletni prostovoljec Müller, veste li, kaj je ideja.« — Enoletni prostovoljec Müller: »Da, gospod desetnik!

Prvi je besedo ideja rabil Plato. Njegovo naziranje je bilo, da so v višjem inteligiblem svetu višja naziranja res nahajajo in da se ta naziranja na senziblem svetu morajo le nepopolnoma izraziti. Človeška duša, ki ideje na tem svetu ne more spoznati popolnoma, spoznala jo boče šele na višjem svetu.« — Desetnik: »No, ker veste, kaj je ideja, zato pa denite puško za idejo neko liko bolj na levo.«

Štajerske novice.

Š **Na Dravskem polju** niže Ptuja smo imeli pretečene dni pravcati paradiz. Drevje je cvetelo v toliki krasoti, da so bili sadonosniki videti kakor rožnati grmi. Človeško oko se je kar zapelo na divne jablane in hruške. Pod drevjem je migljalo na tisoče in milijone raznobarnih cvetličic kakor dijamanti na solncu. Ptičice lahko krile so pele in žvrgolele svoje pesmice v veselje mimoidočih potnikov. Kaj veselo je sedeti poleg sadonosnikov. Upati je obilne letine. V valovitih Halozah brsti vinska trta in se ponaša že zdaj z močnimi kavernki na debelih mladikah. Bog nas varuj slabega vremena in Dravčan bo pel: Jablane, hruške in druge cepe, cepi v mladosti za stare zobe. In Haložan mu bo sekundiral: Kak dobra je ta kapljica, ta žlahtna, vinska kapljica. Vendar smo imeli v noči od 4. do 5. maja strašno nevihto, katera nam je mnogokaj polomila, pa upanja še nam ni odvzela. Toče ni bilo. Žito je nekaj poleglo. Varuj nas Bog neviht!

Društva.

(Slov. katol. akad. društvo »Danica« na Dunaju) je izvolilo na svojem I. občnem zboru dne 3. maja t. l. za letni tečaj 1903/04 sledeči odbor: Predsednik stud. phil. K. Capuder; podpredsednik cand. iur. Fr. Schaubach; tajnik stud. iur. F. Tomažič; blagajnik stud. phil. Fr. Porenta; knjižničar stud. phil. Lj. Vagaja; gospodar stud. iur. F. Merala.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Petrograd, 9. maja. (Kor. rad.) Uradno poročilo generala Kuropatkina na carja poroča, da so imeli Rusi v bojih ob reki Jalu 30. aprila in 1. maja naslednje izgube: 26 častnikov, med njimi general Kaštalski, 584 mož mrtvih; 38 častnikov, 1 vojaškega duhovnika, 1 kapelnika, 1081 vojakov ranjenih; 6 častnikov in 679 mož je ostalo na bojišču. Kaj se je z njimi zgodilo, se ne vé. Kuropatkin trdi, da se noben ruski vojak ni udal. 11. in 12. polk, ki imata glavne izgube, sta se umaknila v polnem redu in došla v Fenvančen. Prednje straže Japoncev so 7. t. m. zasedle Fenvančen, iz katerega se je rusko konjeništvo umaknilo. Tri japonske divizije so na poti v Fenvančen, kjer mislijo, da dobe Ruse.

Petrograd, 9. maja. Kapitan Kurakov, kateri je bil dne 1. maja v bojih ob reki Jalu ranjen, je hotel preplavati pritoč Jalu, da bi dosegel oddelek Sasulidjev, a vsled preveč izgubljene krvi je oslabil in utonil. Kozaška patrulja je izvlekla mrtvo ruplo.

London, 9. maja. I. Tokia se potrjuje, da je središče druge ruske obrambne vrste, Fenvančen, padel v petek. Po srditem boju konjenkov ga je zasedla pehota generala Kurokija. Preden so Rusi zapustili mesto, so zažgali skladišča in jih poglali v zrak. Pustili so pa bolnišnico z veliko množico lazaretnih priprav, ki jih imajo zdaj vse Japonci. Del japonskih čast je premagal ruske oddelke na polotoku Liaotun in v petek vzel Port Adams ter razdel železnico in brzojav v Port Artur.

London, 9. maja. Iz Šoula poročajo, da so se deli druge japonske armade izkrcali ne le na polotoku Liaotun, ampak tudi pri Takušenu ob obrežju Mandžurije.

London, 9. maja. (K. u.) Reut. urad poroča iz Sanhaikvana: Rusi so podrli trdnjave v Niučvanu ter so večinoma že zapustili Niučvan. Ruski gener. štab se je preselil iz Liaojana v Mukden. V Mukdenu je baje zaloga živila jako pišla.

Dunaj, 9. maja. General Kuroki poroča, da je pri Fenvančanu padlo 800 Rusov.

Berolin, 9. maja. Iz Tokia se poroča o novi japonski zmagi: Pri

Huanai pu so Japonci napadli 2200 Rusov, jih večinoma pomorili in 400 vjeli. Japonci so dobili pri tem šest topov, katere so pa prej Rusi naredili nerabne.

London, 9. maja. Čuje se, da je general Sašulič odpoklican z bojišča. Baje ima še vedne zveze s svojo sestro, ki je nihilistinja.

Petrograd, 7. maja. Tu so nekateri jako vznemirjeni, ker je mnogo kitajskih trgovcev nenadoma zapustilo Petrograd.

London, 9. maja. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča iz Sanhaikvana, da Rusi zapustajo zahodni del polotoka Liaotun ter se umikajo v Haiđen. Od četrtka do sobote se je izkrcalo na Liaotunu 27.000 Japoncev, ki so na več milij daleč razdeli železnico. Port Artur je tako baje popolnoma izoliran.

Tokio, 9. maja. Včeraj zvečer so bile velikanske slavnosti na slavo japon. zmag. Tako velikanskih slavnostij še ni bilo na Japonskem. Pri slavnosti se je prigodila nesreča. Večje število oseb, večinoma dečkov je v gnađi padlo v vodo. 21 oseb je mrtvih, 40 ranjenih.

Berolin, 9. maja. Sem prihaja vest, da je carjev namestnik v vzhodni Aziji, Aleksejev, na skupno zahtevo Saryđlova in Kuropatkina (dpoklican. Njegov naslednik bo veliki knez Nikolaj Nikolajevič.

Zagreb, 9. maja. Lesnika litografskega zavoda, Zamela, so včeraj mej predstavo v orfeju aretirali radi ponarejevanja denarja.

Varišava, 9. maja. Slavni poljski pisatelj Sienkiewicz se je 6. t. m. že tretjič poročil in sicer to pot z gđ. Marijo Baska. Prva njegova žena je umrla, od druge se je ločil. Odpotoval je na ženitovanjsko potovanje v Avstrijo.

Meteorologično poročilo.

fišina nad morjem 306,2 m, srednji tlačni tlak 736,0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi.	Nebe	Pogodba v 24 urah
7. zjutr.	731,1	10,4	sl. jvzh.	obl.	0,3
2. popol.	732,5	17,5	sr. jvzh.	del. obl.	
9. zveč.	734,1	10,6	sl. jvzh.	obl.	1,8
7. zjutr.	733,8	9,5	brezvetr.	jasno.	
2. popol.	734,0	17,0	sr. jug.	pol. obl.	

Srednja temperatura sobote 9,1°, norm. 13,0°.
Srednja temperatura nedelje 13,0°, normale 13,1°.

Na znanje!

Ali ste že blagovolili ponoviti svojo cenjeno naročbo na

„Slovenca“?

Ponovite naročnino takoj, da se vam list redno dopošilja.

Cena je razvidna na glavni listi.

831 1—1

Tužnim sreem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena, nepozabljiva bčerka in sestra, gospodična

Nadina Majdič

previdena s sv. zakramenti za umirajoče, po dolgi, zelo mučni, boleznivi 14. letu svoje dobe danes ob 3. uri zjutraj mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb preljube rajnce bude v torek, dne 10. t. m., ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi.

Nepozabljivo priporočamo v molitev in blag spomin.

V Kranju, dne 8. majnika 1904.

Vinke in Matilda Majdič, starši.
— Vinko Demeter, brata — Anica, Marica, Saša, Tilka, Vera, Zdenka, Mira, Zora, Ema, sestre.

Hiša

z lepim vrhom, pripravna za vsako obrt, tik državne ceste v Spodnji Šiški

se proda pod ugodnimi pogoji.

Natančna pojasnila daje upravnistvo »Slovenca«.

798 3—2

Službo organista

sprejme takoj 811 3—3
večleten, izurjen orglavec.

Več pošte upravnistvo »Slovenca«.

Ciril-Methodove biškote

zahtevajte slovenski rodoljubi v vsaki prodajalni in pekarni. Ti piškoti so najboljši.

Naročila sprejema družbin založnik S. H. Škerl, Sv. Ivan pri Trstu.

Franc Stupica,

Ljubljana, Marije Terezije cesta 1,
v Ančnikovi hiši poleg Figovca.

Priporoča slamoreznilce, mlatilnice, čistilnice, gepeljne, preše za grozdje in sadje, pluge in brane najboljšega izdelka ter samokolnice. Dalje: Sesalke za vodo in gnojilce, pocinkane, asfaltrane in svinčene cevi za napeljavno vodo, razne tehtnice z uteži, štedilnike vseh vrst, kuhinjsko opravo, nagrobne križe, nakovala, privijake, žage, kotle za klatjo in žganje.

Portland in Roman-cement, železniške šine in traverze, poljski mavec.

Mizarsko, tozarsko in ključavničarsko orodje ter vse druge v železno stroko spadajoče predmete.

Velika zaloga vedno svežega špe-
676 52—3 cerijskega blaga.

Kraškega terana

več hektolitrov, npravne, izborne, sploh vsesransko garantirane kakovosti

ima naprodaj

ANTON ČERNE, posestnik

749 5—5 v Tomaji, p. Sežana.

Cene po dogovoru. Oddaja se od 56 litrov dalje*

Kuharica,

v starosti 35 let, večča vse kuhinjske stroke in druge obiteljske dožnosti, ob jednom življenju, želi si službo dobiti pri kaki slovenski hiši, na deželi ali v mestu.

Naslov se izve pri upravnistvu »Slovenca« pod imenom »kuharica«. 812 5—5

Najboljše izvršena

zarezana, stisnjena in navadna 642 24—9

strešna opeka, opeka za zidovje itd.

ročne in s stroji narejena, dobi se po nizki ceni pri Avgustu Aita, Ig-Draga.

479 104 16

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča pred. duhovščini v izdelovanju vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Žalostni in potrti se klaujamo volji nebeškega Očeta, ki je poklical k Sebi v boljše življenje nam tako ljubega in dragega

Ivana Klemenea

duhovnika v pokoju.

Star komaj 26 let, v mašnika posvečen l. 1901 je po dolgotrajni mučni bolezni stopil pred večnega Sodnika.

Pogreb bo v sredo, dne 11. majnika, ob 9. uri dopoldne. Večni mir in pokoj raj uživa njegova duša!

V Borovnici, dne 9. maja 1904.

Žalujoči sorodniki.

Proda se
I salonska oprava in otomana
po nizki ceni.

807 (5) Več se izve pri Ivan Galétu,
Tržaška cesta št. 2.

Organist in cerkvenik,

ki je zmožen sprejeti tudi službo občinskega tajnika, se takoj sprejme. — Plača nekaj nad 600 kron, presto stanovanje.

Župnijski urad Sv. Marije v Dobju. (P. P. a nina, Stajersko, dré 7. maja 1904.

880 3-1 Jernej Vurkele, župnik.

Dve hiši

z vrtom
naprodaj.

Občina Videm (Stajersko) proda dve hiši, v katerih so jako primerne sobane. Ena hiša stoji ob okrajni cesti, druga sredi vrta. Iz te poslednje je krasen razgled na železnico, savski most in Krško; posebno primerna je za letovišarje.

Več se izve pri podpisanim.

Franc Ban,
župan.

829 3-1

V najem se odda takoj
kovačija

z orodjem in stanovanjem
na Ježici pri Ljubljani.

Kovačija stoji sredi vasi poleg Dunajske ceste št. 59, kjer se tudi več pozice.

Prodajalna na Starem trgu št. 26

pripravna posebno za 828 3-2

— prodajo —
prekajenega mesa
in klobas

se takoj odda v najem.

Pogoji pozvedó se istotam ali pa na Mestnem trgu št. 7, I. nadstropje.

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.

544 150-17

Za mesec junij

priporoča 8:4 3-2

evharistične pesmi

Slava Jezusu

P. Hugolin Sattner

za polovico znižano ceno: partitura 3 K,
štirje glasovi 1 K.

Naslov: Frančiškanski samostan, Ljubljana.

Ze skozi 19 let

boleham na želodec. Po poskušnjah z različnimi zdravili sem začel leta 1896. rabiti Vašo

tinkturo
za želodec,

ki mi je vedno prav dobro služila kot učinkujoče zdravilo, pa ne le meni, ampak tudi raznim bolehlavim osebam, katerim sem jo podaril. Zato jo najtopleje priporočam vsakomur, ki trpi na želodčni bolezni. 790 50-2

Friderik Repolusk,

župnik v Št. Vidu nad Valdekom, p. Misting, 16. dec. 1903.

Resnici čast!

Vaše „Železnato vino“ se mi je pri mnogoteri, večletni uporabi v svoji družini, kakor pri drugih obično izobno obneslo. Prav posebno je bil njega učinek očividni pri slabokrvnih, pri osebah oslabljenih prebavil in nerednem krvotoku ter podobnih defektih. Zato morem Vaše res izobno železnato vino iz lastne večletne izkušnje v enakih in podobnih slučajih vsakemu kar najtopleje priporočati!

Anton Znidaršič,

župnik pri Beli cerkvi, p. Št. Jernej, Dolensko 1. marca 1904.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje odlikovani lekarnar G. PICCOLI, Ljubljana lekarna „Pri angelu“, Dunajska cesta, dvorni založnik Njihove Svetosti papeža.

Krojaški salon za gospode

Ivan Magdić

Ljubljana, Stari trg šte. 8.

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovejših journalih iz najmodernejšega in najboljšega tu- in inozemskega blaga.

292 26-19

Največja zaloga, najboljša in najcenejša tvrdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje in mizarje.

Lákov, prístnih angleških; za vozove.

Emajlne prevlake, pristne, v pom. dicah po 1/8, 1/4, 1/2 in 1 kg.

Jantarjeve glazure za pôde. Edino upežno in najlepše mazilo za trde in mehke pôde.

Voščila, štedilnega, brezbarvnega in barvastega za pôde; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsakovrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva. 288 50-23

Oljnatih barv, priznано najboljših. Oljnatih barv v tubah, g. dr. Sch. Šufelda.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja, pristnega, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega, zadržano trpežnega.

Gipsa, alabasterskega in štukturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prstnih in rudniških.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

Ustanovljeno l. 1832.

Adolf Hauptmann

Ustanovljeno l. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja
v Ljubljani.

Primerna birmska darila!

Naznanjam, da imam v zalogi več sto kosov

srebrnih in zlatih ur
kot birmska darila po zelo znižanih cenah.

Imam tudi prav poceni uhane, broške, zapestnice, lorgnon-verižice itd., vse nove oblike.

Imam tudi veliko zalogo

poročnih daril

in sicer: namizno opravo (Besteck) iz kina- ali iz pravega srebra in različne druge okraske.

Slavno občinstvo vljudo vabim na ogled in obilni obisk.

Z vsem spoštovanjem se priporočam

Franc Čuden,

trgovec in urar v Prešernovih ulicah nasproti frančiškanskega samostana in filijalka na Mestnem trgu nasproti rotovža.

Ceniki franco in gratis tudi po pošti. 265 52-17

Naprodaj je v Št. Vidu nad Ljubljano
največja jednonadstropna hiša

ob državni cesti, pet minut od kolodvora z gospodarskimi poslopji, lede- nico, velikim gostilniškim vrtom (v hiši je stara gostilna), travnikom itd.

Ponudbe in vprašanja sprejema K. Meglič, Ljubljana, Rimska cesta št. 20; ustmene informacije se dobe istotam vsak dan od 12. do 2 ure popoldan. 813 14-4

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104-38

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske K 4,948.796'27. posojilnice znaša

Stanje hran. vlog K 4,703.762'02. Denarni promet K 20,246'712'13. Stanje rez. zaklada K 77.979'34.

Varnost hranilnih vlog je tudi zadržana po zadržanih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185